

Columbia

Tidning för Columbia-konferensen.

Vol. IX

Rock Island, Ill., och Moscow, Idaho, Juli 1908

No. 7

Frank Kelly * The Jeweler * Moscow, Idaho

För absolut säkerhet och 4 pro-
cents intresse insätt edra
besparingar i

First Trust Company

Skandinavisk Bank

H. MELGARD - - KASSÖR

The First
National Bank of Moscow

Established 1885

Oldest and Largest Bank in
Latah County.

Every Accommodation Extend-
ed Consistent with Con-
servative Banking.

Troy Lumber & Manufacturing Co., Limited
TROY, IDAHO

Manufacturers of

Lumber, Sash, Doors, Mouldings, Interior Finishings, Bank and Store Fix-
tures, Fruit Boxes, Etc., Etc.

FIRST BANK OF TROY

—GENERAL BANKING—

Officers and Directors:

O. A. Johnson, President.
Jno. P. Vollmer, Vice President.
S. A. Anderson, Cashier.
T. J. Cooper, Ass't Cashier.
Oscar Larson. — Emil Nelson.

Capital fully paid	\$20,000.00
Surplus & Undivided Profits	6,000.00
Statutory Responsibility	20,000.00
Depositors' Security	\$46,000.00

Our Aim is to do our Best for our Depositors' Safety and Convenience

For any thing in the drug line

The Owl Drug Store

S. L. WILLIS Proprietor

Browne Block - Moscow, Idaho

Madison Lumber Co.

Dealers in all kinds of

Building Material

Coal & Wood. Moscow, Idaho

Model Stables

A. OVERBY — Proprietor

Feeding and Livery, Reasonably

Phone 511 Moscow, Idaho

SWANN & COFFIN

Dealers in

Fancy and Staple Groceries

Let us figure with you

Moscow Idaho

The Moscow Steam Laundry

Den enda Svenska Tvättin-
rättning i Palouse-distriktet

Agenturer:

Farmington, Garfield, Palouse,
Colfax, Genesee, Troy, Kendrick,
Juliaetta, Lenore, Peck, Culsesac,
Kippen och Lewiston.

Endast första klassens ar-
bete utföres.

C. B. GREEN. ÄGARE

Idaho—Washington
Light & Power Co.

R. HODGINS,

Druggist och Kemist.

Stort förlag af skol- och andra böcker
samt utrustning för kontor och skolor.
*Nya Testamenten, Biblisk Historia,
Katekes m. fl.*

MOSCOW, - - - - IDAHO.

Will E. Wallace

JUVELERARE och OPTIKUS

Opp. Post Office. - Moscow, Idaho.

The Cloak Store

J. V. Andrews, Prop.

Everything for Ladies Ready to Wear.
Moscow's Only Exclusive Ladies' Store.
(We cater to every Feminine Want.)

Main Street — next to City Hall

A. L. VROMAN & SON

PLUMBING AND HEATING
CONTRACTORS.

610 S. Main Street, Moscow, Idaho.

DAVID and ELY Co. Ltd.

Moscow and Palouse.

The Store Where Quality Reigns
Supreme.

We keep everything to Eat and
Wear.

Scandinavian Clerks in all Depart-
ments.

COLLINS & ORLAND HARDWARE CO.

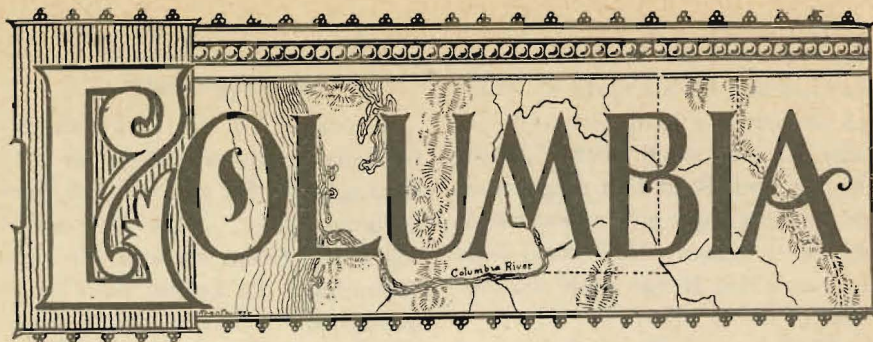
General

Hardware

MOSCOW, - - - - IDAHO.

A. P. Hegge, The Barber

South Main St., Moscow, Idaho.

Årg. IX.

Juli 1908.

Nr 7.

Trefaldighet.

Heliga treenighet,
ned för dig vi falle;
vörde i all evighet
dina under alle.
Lysa må ditt nådessken
intill världens ända,
och må vi i sanning ren
oss till bättring vända.

Fader, Son och Helge And',
vi ditt namn åkalla.
Låt vår ånger vara samm,
när för dig vi falla.
att utaf en ytlig bot
vi ej må betagas,
men att synden må med rot
ut ur hjärtat dragas.

En bergsbo.

Pingstljor.

Ur "Våra högtider" af Emil Frommel.

—Vi betrakta den första pingstdagen. Hvilken tafsla! Vi se en stilla, väntande församling, endräktig i bön. Där äro inga lärda män, utan medlemmar i en kropp, inga högmödiga svärmeandar, som begära särskilda uppenbarelser för sin räkning, utan bröder ibland bröder; icke blott apostlar, utan äfven andra, icke till apostlakretsen hörande män och

kvinnor, bland dem Jesu moder. Ett väldigt dån utgör sammanringningen, eldtungor äro ljusen. Huru betecknande! Gör han icke vindarna till sina tjänare, eldslågorna till änglar? Vinden blåser hvart han vill, och man hör hans röst, men ingen vet hvarifrån han kommer och hvart han far — är icke äfven hvar och en så, som är född af Anden? Vinden kommer i sin tid från en högre rymd, och man vet icke hvarför just i den stunden — likaså är det med Andens verkan bland folken. Vinden ej endast böjer det veka strået, han bryter också den starka eken; så går Andens stormil fram jämte det sakta suset. Han förkrossar en Saulus, han öppnar stilla en Lydias hjärta.

Och är han icke en eld? Såsom en blix skär igenom natten, så går Anden blixlikt genom den syndiga människans själ — lysande som solen och förande oroliga, forskande hjärtan från ljus till ljus, värmande dem till brödrakärlek, renande, smältande och luttrande såsom elden. Hvem har ej erfarit en sådan hetta? Likasom en eld utbreder sig och blir en stor brand, så går Andens tändande kraft genom hela världen. "Jag

har kommit för att kasta ut en eld på jorden, och huru gärna vill jag icke att han redan brunne", säger Herren; och långt före pingsten sade den som döpte med vatten, visande på en annan: "Han skall döpa eder med den Helige Ande och med eld."

"Och de voro alla uppfyllda med den Helige Ande" — det är nudret öfver alla under, som ingen kan beskriiva. Det uppfyllda hjärtat strömmar öfver, eldslågorna blifva tungor, fördelade med olika språk. Huruvida dessa ord bildade sammanhängande tal eller endast korta utsagor veta vi ej, men hvar och en hörde på sitt tungomål Guds dråpliga verk förkunnas. Är ej här en återställelse af folkens och språkens förlorade enhet? Tänk på Babel. Där uppförde människorna i trots den mänskliga enhetens och storhetens tron emot himlen, men Herren for ned, förbistrade deras språk och kringspred dem i alla land. I Jerusalem grundar Herren sin församling, den gudomliga storhetens och enhetens tempelbyggnad, han far ned från himlen, uppfyller lärjungarnas hjärtan och låter dem på de skilda språken förkunna ett och samma evangelium, genom hvilket alla skola blifva uppfyllda af en Ande.

Utän kärlek.

Utän kärlek, hvad är lifvet?
En natt förutan stjärnors ljus,
ett Eden, plundradt, öfvergifvet,
ruiner af ett nedbrändt hus.
Hur långsamt då sin bana fyller
den glädjens dag, som flyr.
Och ingen stråle skönt förgyller
den morgondag, som åter gryr.

Carl Vx.

Kyrkliga nyheter.

Vancouver. B. C. Pingstdagen förökades medlemsantalet i vår församling med 14, af hvilka 10 voro kommunikanter. Ännu flera borde och kunde förena sig med vår kära församling. På kvällen hölls sånggudstjänst, hvarvid Josef Alexis, som för tillfället hälsade på i Vancouver, predikade.

Midsommaraftonen höll ungdomsföreningen en svensk nationalfest. Musikaliskt program presterades i kyrkan mot en ringa afgift af 25 cents. Inkomsterna gå till afbetalning å kyrkoskulden.

* * *

Bellingham. Döpta den 17 maj: Fredrik Julius, son till mr och mrs Carl Sjöström;

samma dag: Arnold Edwin, son till mr och mrs Nils Anderson;

samma dag: Ella Elvira Olivia, dotter till mr och mrs Charles Henderson.

Söndagen den 17 maj intogos i Första luth. kyrkan i Bellingham 15 nya medlemmar, af hvilka 8 voro kommunikanter.

* * *

Portland. Augustana-församlingen. Pingstdagen döptes i vår kyrka fem barn mellan 8 och 11 år samt i ett hem tvenne äldre barn. Dessa barn ha under några veckors tid undervisats af pastorn för dopet.

Dessutom konfirmerades pingstdagen församlingens första konfirmationsklass, följande fem flickor och sju gossar:

Edith Nordeen, Mathilda Oberg, Lillie Johnson, Anna Dahlgren, Valkyria Larsén, Albert Johnson, William Edlund, Edwin Peterson, Fri-

dolf Pearson, Arthur Axelson, Frank Olson, Frank Berg. Klassen redogjorde i förhöret för vår kristna troslära på ett sätt, som gjorde heder åt alla dess medlemmar. Mycket folk fyllde den med palmer och rosor så vackert prydda kyrkan ända till trängsel. Några fingo stå större delen af tiden, och likväl deltog alla med stort intresse. Högtiden var stor och minnesrik för alla.

Pingstdagens kväll firades Herrens heliga nattvard. Utom konfirmanderna gingo många till nattvarlden. Följande personer inlystes då i församlingen, alla kommunikanter:

J. A. Nordeen och Ida C. Nordeen, h. h.,

Inette Theresia Nordeen,

Hjalmar T. Dahlgren,

Nels Vijjo Jensen.

De hälsas alla äfven genom COLUMBIA hjärtligt välkomna till Augustana-församlingen.

Konfirmanderna fingo hvar sin fina bibel såsom konfirmationsgåfva och af pastorn attester. Klassen skänkte pastorn den vackra summan af \$53.95, för hvilken gåfva han äfven i detta sammanhang tackar.

Annandag-pingst, den 8 juni på kvällen, hade ungdomsföreningen en liten bjudning för konfirmationsklassen.

Tvenne af församlingens aktade medlemmar ha under maj månad fått skiljas hädan. Den 14 maj efter blott ett dygns sjukdom afled Anders Dahlgren i en ålder af 55 år, 6 månader och 9 dagar. Begravningen ägde rum från kyrkan sön-

dag e. m. den 17 maj under stort tillopp af folk. Den aflidne sörjes närmast af en son och trenne döttrar samt af tre bröder och tre systrar, bland dessa fru pastorskan Bengtson i Marshfield, Ore.

Texten för likpredikan var Matt. 24: 44. Dahlgren var en fridens man, vare ock frid öfver hans minne!

Den 31 maj afled änkan Anna Maria Paulson efter en längre tids svårt lidande i den höga åldern af 79 år, 6 månader och 14 dagar. Begravningen ägde rum från kyrkan den 1 juni. Mor Paulson sörjes utom af en son och en dotter bosatta här i Portland, hos hvilka hon växelvis haft sitt hem de senare åren, äfven af fyra andra barn, två i Chicago och två i Sverige, samt af många barnbarn och barnbarns barn.

Vårt lif varar sjuttio år eller, vid mycken kraft, åttio år; och då det är som bäst, är det möda och fåfänglighet, ty det går snart förbi, likasom flöge vi bort. Ps. 90: 10.

* * *

Astoria, Ore. En ny engelsk luthersk församling organiserades här den 4 maj med 54 medlemmar. De flesta utaf dessa äro af tysk härkomst. Många fler hafva uttryckt sin önskan att förena sig med denna församling så snart verksamheten kommer i gång. En familj blott har öfvergått från den svenska församlingen på egen begäran för att vara med vid grundläggandet af den nya engelska verksamheten. För öfrigt hafva vi rådt alla, som tillhöra den svenska församlingen, att kvarstå där såsom medlemmar och göra sina skyldigheter där, på det att icke

ke den nya verksamheten skulle betraktas såsom en oppositionsverksamhet. I trots af de allra bästa försök att förebygga en sådan uppfattning, har dock i några enstaka fall missförstånd uppstått. Nu har dock steget tagits, hvilket under många år har förberedts, och vi hafva en utaf de första engelska församlingarna i Columbia-konferensen i Astoria. Ett betydelsefullt fält har denna församling äfven. Tre fjärdedelar af stadens befolkning är af luthersk härkomst. Här finnas icke mindre än sex olika luth. församlingar, men alla på främmande språk utom denna nya, hvilken likasom träder i den tyska Zions-församlingens ställe. Här borde hafva varit en engelsk luthersk församling för 15 eller 25 år sedan, men det är bättre sent än aldrig. Och nu är hon här och anbefalles åt öfverherdens vård. Mätte hon blifva till stor välsignelse för vårt lutherska folk häromkring, ja, såsom en fyrbåk längst i väster, vid det brusande Stilla hafvet. På ett möte den 13 maj antog hon Augustana-synodens nya förslag till konstitution oförändrad. Hon beslöt äfvenså att ingå till Columbia-konferensen med begäran om upptagning i konferensens och synodens gemenskap. Inkorporationen är äfven utförd.

I Hammond har församling icke ännu organiserats, men det förberedande arbetet pågår. Om blott tid och krafter räckte till, skulle det icke dröja länge. Pastor P. J. O. Cornell från Braddock, Pa., skrifver, att han kommer hitut i början af juli månad och då komma vi att bättre

kunna ordna den utomkring staden liggande verksamheten.

En svår olyckshändelse timade i Hammond för en tre veckor sedan, då trenne män satte till lifvet och åtskilliga skadades mer eller mindre. En s. k. "Pile Driver" kördes af spåren och ned i hafvet vid regeringsarbetet därstädes. Tvenne af dem, som omkommo, voro af vårt folk. En vid namn Martin Carlson och den andre Andrew Hanson. Den senare lefde tvenne veckor efter olyckshändelsen och man hade hopp om hans tillfrisknande. Men han afled torsdagsnatten den 14 dennes och begrafningen ägde rum påföljande lördag. Han var en mycket älsklig man och vi komma att sakna honom i vår verksamhet i Hammond.

* * *

Tacoma. 21 nattvardsbarn konfirmerades pingstsöndagen uti vår högtidsprydda kyrka, som var alldeles fullsatt af uppmärksamma åhörare. Detta är den mångtaligaste klass i församlingen hittills. Barnen svarade raskt och redigt på frågorna, med hvilka pastorn afsåg att genomgå de viktigaste styckena af kristendomens hufvudsanningar. Hr V. Bolin sjöng ett par anslående solon och kören sjöng en passande högtidssång, hvarefter konfirmationsakten utfördes och konfirmationsbetyg utdelades. En gåfva af \$50 skänktes pastorn vid sista förhöret före konfirmationen. Trefaldighetssöndagen åtnjöto de för första gången Herrens heliga nattvard tillsammans med en stor skara af församlingens öfriga kommunikanter, kanske den största nattvards-

gång församlingen haft. Det kändes både rörande och fröjdande att se den stora skaran komma, den ena afdelningen efter den andra, till altarrunden.

Gudstjänsterna äro ganska väl besökta och det andliga behovet gör sig lifskraftigt gällande.

Tabita-föreningens syauktion var ganska uppmuntrande och öfver förväntan lyckad. Föreningen beslöt att göra en extra insamling nästa måndag för hemmissionen.

Konfirmandföreningen ägnar sig med lust åt studiet af kyrkohistorien, och är för närvarande upptagen med tal om att upptaga hednamissionen, icke blott för diskussion utan ock att understödja densamma med medel. — Kören öfvar och sjunger under prof. Hedbergs ledning. Tid efter annan uppstämmer den högtidssånger för församlingen till både nöje och andligt gagn. — Dorkasföreningen hade förliden söndags afton ombesörjt utförandet af en sånggudstjänst, hvilken var synnerligt tillfredsställande, och sångerna och musiken säkerligen lika konstnärligt utförd som någonstädes i vår synod. — Ungdomsföreningen tillväxer stadigt. En midsommarfest har föreningen beslutat att fira den 23 juni. En söndagsskolutflykt skall företagas under församlingens auspicier den 4 juli. Stud. Oscar Liden kommer att hålla kristendomsskola i församlingen under 6 veckors tid i sommar. Nattvardsbarnen i Sunne-församlingen komma att konfirmeras under juli månad. — Kvinnoföreningen i Immanuelsförsamlingen i So. Tacoma ar-

betar ifrigt och växer stadigt. Verksamheten i Olympia bedrifves så godt sig göra låter genom reguljära predikobesök och kvinnoföreningens arbete och uppoffring. C. E. F.

* * *

Troy. Söndagsskollärarna höllo sitt månadsmöte i Carl Andersons hem och beslutade att till uppmuntran för söndagsskolbarnen i skolan införa "Little's Cross and Crown" belöningsssystem. Äfvenledes beslutades att hålla en midsommarutflykt den 24 juni.

Den 25 maj afled helt oförmodadt en af församlingsmedlemmarna, nämligen mrs William Smith, efterlämnande en sörjande make, ett spädbarn 6 timmar gammalt, tvenne små flickor, 2 @ 3 år gamla, föräldrar, svärföräldrar och syskon. Den så hastigt hädankallade unga makan och modern var endast 25 år gammal och sålunda i blomman af sina dagar. Det kändes så underligt, så djupt gripande, och vi stå frågande: Herre, hvarför? Dock, älskarens slag äro trofasta. Mrs Smiths bekännelse var, att hon ville höra Herren Jesus till, och den efterlämnade, djupt sörjande maken har samma bekännelse. Och hvad de små moderlösa barnen beträffar, skall han, som älskar ömmare än en moder, nog se till att de blifva vårdade af kärleksfulla händer. I Jesu armar äro vi trygga i lif och död, i tid och evighet, men utan Jesus vi fördärfvas, utan Jesu nådesken är oss allt till ångest och skada. Blott i honom lif kan ärfvas, öfvervinnas allt besvär.

Mrs Smith var född i Audubon, Minn., den 30 juni 1883. Begraf-

ningen ägde rum den 27 maj och var den största man sett i Troy. Samma dag frambars äfven den nyfödda sonen till det heliga dopet och erhöll namnet Elmer Emanuel. Vi uttrycka vårt hjärtliga deltagande med mr Smith och hans små barn och öfriga sörjande uti deras djupa sorg. "Om jag ock vandrar i döds-skuggans dal, fruktar jag intet ondt, ty du är när mig; din käpp och staf trösta mig". Ps. 23: 4.

Familjen Lawrence Johnson har ock varit hårdt pröfvad, i det att mrs Johnson en längre tid varit bunden vid sängen. Äfven änkan Märet Johnson har träffats af ett hårdt slag, i det hon råkat skada sitt ena öga, så att det måste uttagas. Hon har 3 barn, som se till henne efter vård och ledning. Församlingen har visat sitt deltagande med mrs Johnson i hennes pröfning och samlat en subskription på något öfver \$80 för hennes räkning. Vi deltaga på det innerligaste med dessa tvenne familjer uti deras lidande. I nöden komma vi närmare Gud. Låtom oss tacka för korset och följa vår Mästare tätt i spåren.

Den 7 juni konfirmerades årets nattvardsbarn. De voro 12 till antalet, nämligen Arthur Anderson, Reynold Beckman, Ruthford Erickson, Helen Johnson, Clarence Larson, Elof Olson, Albin Oslund, Mabel Peterson, Adolf Pehrson, Clarence Ruberg, Herman Ruberg och David Swenson. Den 14 juni firades Herrens nattvard. Detta var sköna högtider för de unga och församlingen. Gud bevara dessa dyra vänner i sin nåds saliga förbund till lifvets slut.

Konfirmationsklassen spisade på inbjudning af pastorsfamiljen middag i pastorshuset lördagen den 6 juni. Hjärtligt tack för detta besök! Herren välsigne i nåd alla de dyra stunder vi haft tillsammans omkring Guds ord. Må kärleksbandet tillknytas allt starkare med hvarje år. Må vi behålla oss i Guds kärlek, som förmår bevara oss från fall och ställa oss ostraffliga inför hans härlighet med fröjd. Klassen förärade sin lärare en gåfva af \$46. Mycken tack!

Ungdomsföreningen höll en social den 12 juni, som lämnade en netto-behållning af \$25. Stud. Hjalmar Swanson från Moscow glädde oss med sin närvaro och höll ett utmärkt tal till yngre och äldre. Herren styrke denne unge broder, som beslutat offra sitt lif och sina krafter i Mästarens tjänst. Må hans exempel mana till efterföljd. I dyre unga vänner i Troy! Mästaren är här och kallar eder. Hvem af eder vill svara: Herre, här är jag, sänd mig!

* * *

Redovisning.

Från den 15 maj till den 15 juni hafva influitit följande medel, hvilka härmed tacksamt erkännas.

A. För konferensens mission.

1. Kollektor från synoden:	
New York-konferensen	\$ 6.00
Illinois-konferensen	62.04
Minnesota-konferensen	38.29
Kansas-konferensen	24.20
Iowa-konferensen	20.86

\$151.39

2. Extra fastlagskollekten:

Första, S. Bellingham, Wash.	3.23
Immanuel, Bellingham, Wash.	3.56

Ferndale, Wash.	3.00
South Tacoma, Wash.	2.05

\$11.84

3. Missionspastorers löner:

Rochester, Wash.	10.00
Aberdeen, Wash.	20.00
Hoquiam, Wash.	20.00

\$50.00

4. 50 cents-afgiften:

Första, Tacoma	93.20
Getsemane, Seattle	88.00

\$181.20

5. Diverse gåfvor:

A. E. Carlson, Rockford, Ill.	25.00
Pastor J. A. Levin, resor...	21.71
Ethel, Wash., kollekt	8.60
Missionsvän i Minnesota ...	1.00

\$56.31

Summa \$450.74

B. Konferensens kassa.

Bethel, Ballard, Wash.	2.60
Westdala, Troy, Ida.	5.75
Första, S. Bellingham, Wash.	.95
Imm., Bellingham, Wash.80
Ferndale, Wash.	1.10
Siloam, Aberdeen, Wash. ...	1.50
Första, Tacoma	7.75

\$20.45

C. Synodala ändamål.

1. Immigrantmissionen i Boston.	
Bethesda, La Conner, Wash.	4.20
2. Augustana College.	
Första, Tacoma, 10c afg.	27.80
3. Understödkassan.	
Cordelia, Lenville, Idaho...	1.80
4. Synodens kassa.	
Första, Tacoma	8.34
Troy, Idaho, den 15 juni 1908.	

S. D. Hawkins,

konf:s kassör.

Från Coeur D'Alene College.

Efter 20 år.

Pastor och fru Jespersen voro fredagen den 15 maj föremål för en storartad hyllning med anledning af deras jämt tjugunåriga äktenskap.

Medlemmar af lutherska församlingen, lärare och elever samt andra vänner och bekanta, inalles omkring ett par hundra personer, samlades vid 8-tiden på kvällen i skolans rymliga matsal, brudparet ovetande. De närvarande satte sig i en stor rundel, och inom denna bereddes två lediga platser. Rummet sänktes nu i becksvalt mörker. Endast ett försök att locka in pastorn och hans fru behöfde göras. Utan att ana det ringaste och under andlös tystnad å de församlades sida inträdde de; i nästa ögonblick tändes belysningen, och de sågo sig plötsligen omgifna af en stor skara minnesgoda och tillgifna vänner. Sedan tonerna af en stämningfull bröllopsmarsch förklingat, framträdde prof. Alfred Johnson och tolkade de närvarandes känslor i ett högstämtdt tal. Han efterföljdes af prof. Joseph Alexis, som med några humoristiska anmärkningar öfverlämnade till brudparet en präktig gåfva, bestående af en dyrbar tervis och en större summa penningar.

Djupt rörd tackade pastor Jespersen å sina egna och sin hustrus vägnar för den storartade hyllningen.

Så följde ett program, öfvervägande musikaliskt, gifvet af lärare och elever. Resten af aftonen användes efter individuellt behag, såsom till samspråk, lekar och andra förströelser. Att utmärkta för-

Den vise rådes för högmod, då han fått beröm.

friskningar serverades, är väl nästan onödigt att tillägga.

Den minnesvärda tillställningen, så lyckad i hvarje afseende, vittnade värtaligt om den stora krets af vänner, som herrskapet Jesperson har förmånen att äga i Coeur d'Alene.

Skolans avslutningshögtidligheter

ägde rum den 30 maj, "Decoration Day", under en särdeles liflig tillslutning från allmänhetens sida. Det var tydligt, att alla skolans vänner, som möjligtvis kunde slita sig lösa från hvardagslivets mångahanda bestyr, hade infunnit sig för att hedra läroanstalten med sin närvaro. I synnerhet Spokane-borna visade genom sitt stora antal, att skolan ligger dem varmt om hjärtat — något, som förtjänar ett särskildt omnämnande.

De många deltagarna hade också all anledning att vara belätta med sin dag. Högtidligheterna blefvo nämligen lyckade i hvarje detalj. Det vackra vädret, de utmärkta programmen, de natursköna omgifningarna, allt bidrog till att göra dagen i högsta grad njutningsrik.

Skolan kunde i sanning prisa sig lycklig öfver att ha förvärfvat medverkan af två så framstående talare som dr G. A. Anderson från La Conner och pastor J. E. Ohslund från Spokane. Den förre höll det egentliga högtidstalet, riktadt till de afgående eleverna från affärsafdelningen: Alma Nelson, Olga Shuholm, Clarence Peek, Willis Lafayette och Clarence Severson. På sitt enkla och intresseväckande sätt talade han till dem om de egenskaper

som äro nödvändiga för framgång i lifvet. Den senare hade som ämne valt: "Tidens kraf", och gaf det en mästerlig behandling. Bland de många andra förmågor, som så benäget ställde sina tjänster till skolans förfogande, märktes mrs Charles Norquist och professor Leopold Schade, hvilkas fulländade nummer mottogos med ihållande bifall. Båda äro kända och erkända inom sina respektive områden, sång och musik, och komma under nästa skolår att tillhöra läroverkets konservatorium.

Att här ingå på en närmare granskning af de tre programmens många gedigna nummer skulle taga allt för stort utrymme i anspråk. Vi ha därför måst inskränka oss till att gifva dessa hufvudintryck af dagen. —

Läroanstaltens andra arbetsår har i och med dessa högtidligheter gått till ända. Det har i sanning varit glädjande att se med hvilka hastiga steg skolan marscherat framåt. Från en ringa början har den på en jämförelsevis kort tid växt till en lärdomshärd af största betydelse för svenskarna i nordvästern, tack vare i främsta rummet rektor Jespersons outtröttliga nit. Att den går en lysande framtid till mötes, därom är ej tu tal.

De endast ett år gamla skollokalerna ha redan befunnits vara för små. Under instundande sommar kommer därför att uppföras en rymlig tegelbyggnad, hvarjämte lärarekåren kommer att erhålla en betydlig och välbehöflig förstärkning.

Coeur d'Alene den 2 juni 1908.

Erut.

Coeur d'Alene College.

När solens strålar falla brännande heta och luften kännes tung och tryckande, begif dig då från dammfyllda gator till grönskande lundar. Följ mig, och jag vill föra dig till en plats, till hvilken du åter och åter längtar tillbaka. Gömd ibland grönskande furor skall du finna en fläck af det älskade Svea. Här se vi ju bergen liksom i hemlandet resa sina hjässor mot den blånande himmelen, här slingrar den spegelklara floden som ett blått band genom nejden, och här får du höra språket, det härliga, sköna klinga i dina öron. Du liksom jag måste finna, att här är godt att vara. Och försnåttar du af kunskapsörst där ute i världsöknen, skynda då hit till den grönskade oasen; Här får du släcka din tröst vid kunskapens källa, och tro blott ej, att den sinar! Du får ösa och ösa, hur mycket du behagar, ty här ges allt, om du blott kan mottaga så mycket. Och du, som kommit som en främling från andra stranden af Oceanens vågor, kom också du, och främlingens tryckande ensamhetskänsla skall lämna dig. Du blir mottagen som vän och jämlike, ej som en ringa, obetydlig främling. Samma känslor, som nu besjäla oss, skall du också få erfaras. Ty då vi stå vid slutet af en period och blicka tillbaka på den tid som varit, är det, som om vi såge allting i ett klarare ljus än förut. När vi vandrande i minnenas rosegård blicka tillbaka på den tillryggalagda vägen synes mången liten blyg "Vergissmeinnicht" vinka vid vägkanten. En ibland de vackraste minnesblom-

orna är minnet af Coeur d'Alene College. Långt efter det både vi själfva och det arbete vi förorsakat äro glömda af dess lärarekår, få vi känna välsignelsen af dess outtröttliga arbete. Måtte desamma finnas kvar för att önska oss välkomna åter, ifall vi till hösten återvända hit! Och dessa unga, som ha förmånen att år efter år vistas här och tillgodogöra sig dess undervisning, om dem ville jag säga: Lyckliga, ja afundsvärda äro dessa unga, som få fostras vid denna bildningens härd, där kunskapens källa flödar så rikligt!

Hur hastigt den flyktat, den lyckliga tiden,
hur underligt fort den till ända har gått!

Knappt tycks den ha börjat, förr'n den är förliden,
och avslutningsdagen vi redan ha nått,
och just som vi riktigt lärt känna hvarandra,
så måste på olika vägar vi vandra.

Från olika nejder vi kommit tillsamman,
från snöiga trakter och soliga land,
vi lefvat en tid uti glädje och gamman
och knutit emellan oss vänskapens band.
Men tiderna skifta, från skolan vi tåga,
om åter vi råkas, vi undra och fråga.

I afskedets timma väl känslorna svalla,
men finna ett uttryck är icke så lätt.
det bästa inom sig till lif man vill kalla,
men finner ej ord för att tolka det rätt,
dock händer det stundom, att tankarna fara

från en till en annan och uttrycken
spara.

Ett innerligt tack jag nu ville fram-
bära
för vänlighet visad, som lyste min
stig,
ett tack för allt nyttigt man ville
mig lära,
ett tack för den möda, som offrats
för mig,
ett tack för det tålmod aldrig har
felat,
men ständigt detsamma har brister-
na helat!

EN ELEV.

Augustana-synodens möte.

Augustana-synoden höll sitt 49:
de årsmöte i Trefaldighets-kyrkan i
Chicago, Ill., den 11—18 juni. Mö-
tet öppnades med högtidlig guds-
tjänst, hvarvid presidenten dr E.
Norelius höll synodalpredikan öfver
texten: Joh. 12: 35—43, och ämne:
"Hvilka äro orsakerna till att män-
niskorna icke tro på Kristus?"

I den hjärtevarma och innerliga
predikan framhöllos såsom orsaker
1) att vi människor ha så svårt att
känna den tid, i hvilken vi äro sök-
ta; 2) förståndets förblindelse och
hjärtats förhärdelse; 3) att männi-
skor älska ära af människor mer än
äran af Gud. Efter gudstjänstens
slut hälsade pastor Gottfred Nelson
synodalmötets deltagare välkomna
till Trefaldighets-församlingen, dess
kyrka och dess hem.

Representationen bestod af om-
kring 130 pastorer och 75 lekmän.
Delegationen från vår konferens ut-
gjordes af pastorerna B. S. Nyström
och V. N. Thoren samt nedteckna-
ren af dessa rader. Presidenten af-

gaf en gedigen årsberättelse, hvilken
återfinnes i sin helhet annorstädes i
detta nummer. Äfven införa vi de
beslut, som med anledning af den-
samma fattades.

Att här i detalj redogöra för mö-
tets alla förhandlingar kan icke
komma ifråga för det begränsade ut-
rymmets skull. Vi få inskränka oss
till ett angifvande af de stora huf-
vudämnena, som voro föremål för be-
handling och beslut.

Det gemensamma läroverket i
Rock Island kom först på listan af
viktiga ärenden. Dess ekonomiska
ställning är ungefär lika med före-
gående år. Bland annat rapportera-
des, att den s. k. Paxton-farmen sålts
för \$50,000. Det beslöts att sagda
summa lägges till läroverkets grund-
fond. Församlingar inom vår kon-
ferens häfta i skuld till läroverket
ungefär \$650 å 10 cents-afgiften.
Denna skuld borde gäldas med det
första.

Rörande hemmissionen rapporte-
rades, att arbetet med ifver bedrif-
vits, och att medel rikligare än för-
ut inlutit. Skulden är visserligen
omkring \$10,000, men det fanns en
kassabehållning på omkring \$3,500.

I sammanhang med behandlingen
af hednamissionssaken beslöts att
öfvertaga den af ett missionssäll-
skap i Minnesota påbörjade missio-
nen i Kina. En särskild styrelse
tillsattes för denna mission. Således
har Augustana-synoden nu en egen
särskild hednamission.

Augustana Book Concern har haft
ett framgångsrikt år. Med afseende
på tidningen *Augustana* beslöts, att
hon förstoras med minst 4 sidor och

att hennes program utvidgas. Ändringen torde dock icke ske förrän nästa nyår. Till redaktör valdes dr L. G. Abrahamson med en lön af \$2,000 per år.

Synodens understöds-kassa omfattas med allt mera intresse som tillbörligt är. Fonden uppgår nu till \$20,000. Nya stadgar för kassan antogos. Hvarje pastor och ordinarie professor är förbunden att tillhöra kassan och hvarje församling är pliktig att för densamma upptaga en årlig kollekt.

Rapporterna om immigrantmissionen i New York och Boston voro uppmuntrande. Beslut afseende sagda missions hälsosamma utveckling fattades. De för densamma bestämda kollekterna inkomma icke på långt när med önskvärd punktlighet.

Diakonissanstalten i Omaha bedrifver sin sköna verksamhet med framgång och till välsignelse. Dess finanser äro i godt skick. — Pastor E. A. Fogelström, anstaltens förre föreståndare, hade insändt en besvärsskrivelse påyrkande rättandet af föregifna oegentligheter i sammanhang med valet af ny föreståndare. Beslöts, att skrifvelsen kunde till ingen åtgärd föranleda.

Rörande ordnandet af den engelska verksamheten beslöts, att de engelska församlingarna tillåtas sammansluta sig till en organisation, som har till uppgift att i enlighet med gällande regler söka befästa den engelska verksamheten.

En för vår konferens viktig angelägenhet var behandlingen af vår petition om anslag för två missionärers löner, en i British Columbia

och en i gruftrakterna i norra Idaho. Petitionen hänsköts till synodens missionsstyrelse, vår ödmjuka bön, att den måtte beviljas, oakadt. Vi veta dock, att om styrelsen blott får nödiga medel, skola vi få det äskade anslaget. Synoden beviljade vår konferens en kollekt i alla församlingarna. Vi ha således ingen orsak att vara missnöjda med resultatet. Genom den förlidet år lofvade kollekten ha vi fått ungefär \$1,100.

Många andra mer eller mindre betydelsefulla angelägenheter fingo vederbörlig tillsyn af synoden, men vi få hänvisa våra läsare till i synnerhet *Augustana* för en utförlig redogörelse rörande allt, som förekom.

Många högtidligheter förekommo i sammanhang med mötet. Blott en skall här nämnas, nämligen prästvigningen. Den ägde rum kl. 3 e. m. söndagen den 14 juni. Dr. S. G. Youngert höll det svenska ordinationstalet och dr J. A. Krantz det engelska. Därpå utförde synodens president på öfligt sätt den högtidligt gripande akten. Antalet af i år ordinerade präster var 29. Af dessa var en finne och en turk. Den sistnämnde går till sitt eget land för att predika evangelium bland sina landsmän. En af de nyinvidga skall bli missionär i Kina.

Synoden upphäufde sina förhandlingar kl. $\frac{1}{4}$ på morgonen den 18 juni för att möta nästa år i Red Wing, Minn. Det var ett trefligt och godt möte.

Församlingen mottog och härbärgerade de många gästerna på ett hedersamt sätt. Alla kände vi oss hjärtligt tack samma.

N. J. W. N.

Ett viktigt spörsmål

eller

Hur ställer du dig gent emot Guds församling?

C. SOLOMONSON.

Forts. fr. föreg. n:r.

“Jaså”, sade Carl August, “du har blifvit läsare på senare tiden! Det var riktigt intressant att få vara med på aftonbön än en gång; det påminner om huru vi hade det hemma. Där minns jag inte en kväll utan vi hade aftonbön innan vi gingo till sängs. Jag minnes så väl huru högt och redligt far brukade läsa och huru andäktigt han plägade bedja. Och mor se'n, hvilken röst hon hade och huru hjärtligt hon plägade sjunga aftonpsalmerna. Det var allt en innerlig, barnslig gudsfuktan hos de gamla som man icke finner nu för tiden. Jag för min del har dock icke tid till sådana där andaktsöfningar och det synes gå lika bra utan dem.”

Per Johan såg på sin vän med en undrande, varm blick. “Du har väl inte förglömt och förnekat din barnatro?” frågade han.

“Å nej det har jag visst inte!” svarade den andre. “Både min katekes och min psalmbok äro i godt förvar där hemma i bokskådet, fastän det nog är bra många år sedan jag såg i dem. Tron består ju i alla fall icke uti att se andäktigt ut och läsa många och långa böner.”

“Det finnes ju en svensk luthersk församling i eder stad; har du gått in i den?” frågade åter Per Johan.

“Ja nog ha vi en luthersk kyrka och den lutherske prästen har både vigt oss och döpt våra barn. De

äldsta äro också konfirmerade och de andra gå i den lutherska sön-dagsskolan. Du skall inte tro att vi blifvit hedningar heller, fastän vi inte låtit skrifva in oss i församlingen. Pastorn är min gode vän; han är en snäll och gudfruktig man och riktigt god predikant. Församlingen är inte rätt stor, fastän det finnes ganska många svenskar i staden. De flesta stå utom kyrkan, men de bevista gudstjänsterna allt ibland. Det är dock hederligt, kristligt folk allesamman.”

“Men hör du, min gode vän”, sade Per Johan allvarligt, “säg mig uppriktigt själfva orsaken, hvarför du inte förenat dig med församlingen. Vi kunna väl tala förtroligt med hvarandra en stund, såsom vi ofta plägade göra i forna tider.”

“H—m, h—m”, svarade Carl August något förlägen. “Rätta orsaken hvaför jag icke gått in i församlingen? Jo, det är väl därför att det inte blifvit af. Pastorn har ofta uppmanat oss att så göra, men det har alltid syntts vara något förhinder, så att fastän vi ofta talat om, att vi borde göra det, och så lofvat pastorn, har det dock aldrig blifvit af.”

“Men visar icke just detta förhållande, att du dock icke i verkligheten sätter så stort värde på vår lutherska kyrka som du vill låta påskina? I dina alldagliga affärer uppskjuter du icke likgiltigt från dag till dag och från år till år det, som du anser vara nyttigt och nödvändigt, utan du ser till, att det blir gjordt; icke sant?”

“Jo, det måste jag medgifva”,

svarade Carl August. "Men jag visar nog på annat sätt att jag sätter värde på församlingen och dess verksamhet, ty jag har alltid varit med och gifvit till densamma, då det varit fråga om kyrkobygge eller andra utgifter. Då de hafva några fester, äro vi alltid med och köpa biljetter och understödja arbetet på så sätt. Då allt kommer omkring, så är det inte många, som gifvit så mycket till kyrkan som jag har gjort."

"Det vill säga", sade Per Johan, "i penningar. Men huru mycket har du gifvit i verkligt personligt intresse och arbete, i bön och förbön för församlingen och dess pastor?"

"Det är nog inte mycket", sade Carl August. "Allt det där lämnar jag åt församlingsmedlemmarna; de få sköta om de sakerna själfva. — Men hör nu, du har hållit en sådan grundlig examen med mig, så nu vill jag också göra dig en fråga, om jag får lof?"

"Jo, för all del", svarade hans vän, "du får gärna fråga så mycket du vill, och jag skall svara så godt jag kan."

"Huru kommer det sig då, att en så stor förändring har skett med dig på de senare åren? Fordomdags voro vi ungefär likasinnade i dessa stycken, men nu synes du hafva blifvit en riktig svärmare icke blott för gudsfruktan utan också för den yttre församlingen. Huru har det gått till?"

"Du har rätt", svarade den andre. "En stor förändring har skett med mig i mitt tänkesätt och i min uppfattning särskildt af församling-

en och vikten af att vara medlem i henne. Denna förändring har också djupa och giltiga orsaker."

"Det skall i sanning blifva intressant att höra hvad det är, som kan hafva förorsakat en så stor förändring hos dig, gamle vän", sade Carl August.

"För att klargöra saken för dig, blir det nödvändigt att berätta några af mina erfarenheter på denna plats," svarade Per Johan efter en stunds betänkande.

"Såsom du vet, var denna stad, då jag kom hit, en nybyggareplats, men här var godt om arbete och goda tider. Här fanns då hvarken pastor, kyrka eller församling. Många af invånarna voro äfventyrare, som lefde ett vildt och ruskigt lif, fastän de i grund och botten voro godhjärtade människor. Nätterna och söndagarna särskildt tillbragtes på krogar, spelhus och andra dåliga nästen, där människor fördärfvas till både kropp och själ. Guldet var gud, våldet var lag och den köttsliga njutningen mänskans högsta mål."

"Allt, eller åtminstone det mesta, af denna uselhet synes nu hafva försvunnit", inföll Carl August. "Ty nu synes eder stad vara lika städad och ordentlig som våra städer i östern."

"Det är sant. Vår stad är nu så hyggelig som någon, och det har den blifvit genom kyrkans eller kyrkornas verksamhet och inflytande. Det dröjde en tid, men så stiftades den första församlingen och en kyrka blef uppförd och en pastor bosatte sig i staden. Genast började en förändring till det bättre inträda. Så

stiftades flera församlingar, och ju fler kyrkor vi fått, desto bättre har det också blifvit med den allmänna moralen. Jag hade aldrig förut tänkt på, hvilken betydelse kyrkan har för samhället i rent yttre måtto.

Till att börja med var det icke många svenskar här; endast en 8 @ 10 familjer samt några flickor och ungarlar. Det dröjde dock inte länge, innan en svensk luthersk präst kom hit och höll gudstjänster. Dessa omfattades med ganska stort intresse, ty vi kände alla, att det var ganska högtidligt att få fira gudstjänst på vårt eget modersmål. Kollektorna blefvo också ganska stora, så att de väl räckte till att betala prästens resor.

Då detta hade fortgått en tid, framställde pastorn en gång efter gudstjänstens slut frågan, om det icke vore rådligt att landsmännen på platsen sammanslöto sig och bildade en svensk luthersk församling. Då blefvo meningarna delade. Några, särskildt bland kvinnorna, tyckte att vi borde bilda församling; så tyckte också jag, fastän jag inte ville tala något vidare för saken. De flesta voro dock däremot, ty de menade, att det blefve endast arbete och kostnad att underhålla församling och präst. Det var ju ganska bra som det var. Flera amerikanska kyrkor funnos på platsen och vi voro välkomna till dem, när vi önskade gå i kyrkan. De svenska barnen voro också välkomna till deras söndagsskolor och det lönade väl i alla fall icke mödan att försöka "bråka" med svenska på denna plats, där allt var så engelskt. Så kom ju den

svenske prästen allt ibland, så att viingo samlas till svensk gudstjänst. Allt detta var så bra, att ingen ändring vore önskvärd. Därvid blef det också. Prästen reste den gången därifrån med ett nedslaget sinne.

Någon tid därefter kommo jag och min fästnö, som jag skaffat mig härute, öfverens om att gifta oss och sätta eget bo. Då blef frågan: Hvem skall viga oss? Forts.

Presidentens årsberättelse till Augustana-synoden 1908.

Käre bröder i Herren!

Vår Herre och Frälsare, som sitter på Faderns högra hand och har all makt i himmelen och på jorden, har sagt: "Verken medan dagen är, natten kommer, då ingen kan verka." Uti dessa ord har han gifvit oss en ganska viktig instruktion. Det är dag så länge evangelii ljus lyser i världen, så länge som Jesus kan säga: "ännu är ljuset när eder; ännu är salighetens dag." Så länge kunna vi vandra i ljuset, och så länge är det möjligt för oss att verka för Guds rike. Men natten kommer, då ingen kan verka. Detta sker då evangelii ljus tages bort ifrån oss så att man ej mera egentligen finner Jesus i läran, utan blott karrikatyr af honom. Då finnes icke mera den sanna, den äkta tron, som är verksam i kärleken. Det stora affallet inom kristenheten sker icke så alldeles på en gång, utan det kommer så småningom och på samma mån som själfva evangelii kärna fördunklas och bortförklarar, d. v. s. när Jesu gudom förnekas och hans

lidande och död i syndares ställe såsom Försonare bortförklaras och rättfärdiggörelsen genom tron undanskymmes och förnekas.

Med förlusten af denna evangelii kärna har kyrkan förlorat sin ankargrund och drifves redlost omkring på världens stormande haf. Herren skall visserligen icke tillåta, att helvetets portar eller makt skola blifva hans församling öfvermäktig; han skall bevara sina sanna lärjungar i den rätta tron, men när han kommer i sin andra tillkommelse, skall han nog hafva skäl att fråga, om det finnes någon rätt kristen tro på jorden. Ännu är ljuset när oss, Gud vare lofvad, och vi kunna märka det därpå, att det är en allvarsam strid emellan ljuset och mörkret; men vi skola icke låta förvillia oss af allt för optimistiska förhoppningar, ty utseendet bedrager ofta och djäfvulen kan förskapa sig till en ljusets ängel. Det är ju skönt och förhoppningsingifvande då vi läsa berättelserna om de tusende och millioner biblar och testamenten, som spridas i världen, att öfver allt skolor och universiteter, alltjämt i ökade antal och vidgade kurser, upprättas; att vetenskaper och sköna konster blomstra som aldrig förr; att bildning, humanitet och filantropi mer än någonsin pryda vår jord och att till och med de blodiga krigen möjligen, på grund af högre upplysning, snart komma att upphöra. Men hvad hjälper oss allt detta, när vi se att Guds ord så jämmerligen missbrukas och förvändes. Ligger icke bibeln redan såsom ett lik på tusenden af predikstolar rundt omkring oss? Bemötes den icke med tystnadens förakt

om icke med groft begabberi i vårt lands skolor och högre läroverk? Betraktas den ej såsom ett spöke, en gengångare från de barnsliga, fromma sagornas tid i ganska många af vårt lands vetenskapliga och borgerliga tidningar?

Gud har skänkt oss många härliga gåfvor och förmåner här i Amerika, och vi skulle vara gudlösa och djuriskt slöa, om vi icke ur vårt hjärtas djup ville och förstode att tacka honom därför. Hvilken förständig människa värderar icke friheten? Med alla de missbruk, som vi känna, skulle vi icke vilja förlora vår religiösa och borgerliga frihet. Amerika har utan all gensägelse en skön, storartad framsida; men den har ock en gräsligt mörk baksida. Låt om oss höra hvad siffrorna säga: Amerikanerna gifvo förlidet år \$7,500,000 till den utländska missionen, däri inberäknas hvad som användes för att proselytera i andra kristna länder. \$250,000,000 användes för att bedriva kyrklig verksamhet inom landet här hemma. Detta låter ju icke så illa; men på samma tid använde man \$11,000,000 för tuggkåda; \$80,000,000 för kvinnogrannlåt; \$700,000,000 för juveler och ornament, \$178,000,000 för konfekt; \$750,000,000 för tobak och \$1,263,000,000 för starka drycker. Låt vara att de till namnet kristnas antal icke är mer än 40,000,000, medan lika många äro civiliserade hedningar, så blir dock baksidan förfärligt mörk.

I Amerika och för resten i hela världen finnas många religioner och många gudar; men den gud, som de allra flesta dyrka, heter *Mammon*.

För penningar, så resonerar man, kan man få hvad man behagar. Man kan få ära, makt, framgång, gods af alla slag, nöjen och förlustelser, ja, till och med syndernas förlåtelse och evig salighet. Man måste vara blind för att icke se, det den allmänna lifsåskådningen går ut på att "göra penningar", "make money", som det så expressivt heter. Det är icke Gud, som är principen i lifsåskådningen, utan guldets; det bestämmer allt. Om vi vilja se ett stycke af det moderna lifvets energiska pulsslag, där den bestämmande frågan är att fånga den allsmäktige dollarn, så kunna vi se det här med våra egna ögon under det vi vandra omkring på Chicagos gator. Det är ju ett Guds under att kristen tro och lifsåskådning kan uppkomma och vidmakthållas under detta väldiga påtryck af den moderna lifsåskådningens materialism, som tränger sig in på oss i alla vrår och vinklar. Och likväl finna vi, att Herren upprättar och vidmakthåller sin kyrka midt under dessa mäktiga inflytanden. Men, mina bröder, om vi någonsin behöft att vara på tidens tecken vakne, så är det just nu.

Amerika synes af Gud vara utsedt till det Armogedon, där under frihetens banér ljusets och mörkrets andar komma att drabba samman på ett sätt som aldrig förr, då frågan nämligen skall och måste afgöras: hvem som skall vara Gud. Vi ha här alla förutsättningar för en sådan kamp. Gud har icke förgäfvets sanalat hit representanter af alla folk i världen, och ställningen är för öfrigt sådan, att denna fråga kommit och kommer alltmera ner i

de djupa lederna och kan ej stanna blott på vetenskapens höjder.

* * *

Det var 48 år förliden april sedan ett viktigt möte hölls i den gamla svenska kyrkan på Superior st. här i Chicago, och såsom en frukt af det mötets beslut äro vi församlade här i dag. Det var då som förberedande mått och steg togos att organisera denna synod. För 9 år före den tiden hade svenska och norska pastorer och församlingar varit i kyrklig förening med The Synod of Northern Illinois, som var en del af den lutherska General-synoden i Norra Amerika; men de hade under denna tid funnit, att de voro icke och kunde icke blifva eniga i tron och bekännelsen med sina synodalmedbröder. Denna fråga hade länge blifvit diskuterad såväl vid synodalmöten som i de kyrkliga bladen, och det hade kanhända stannat därvid, om icke L. P. Esbjörn, vår teologie professor i Springfield, Ill., hade resignerat från sin post och med sina skandinaviska studerande aftågat därfån. Därigenom sattes frågan på sin spets och på ofvannämnda möte i Chicago 1860, hvilket utgjorde ett lagligt utlyst möte af våra församlingar genom sina ombud från våra skandinaviska konferenser, beslöts att Esbjörn hade handlat rätt, emedan han hade tagit detta steg till vår tros och bekännelses försvar. Och nu var tiden inne att utträda från vår synodala förbindelse med Norra Ill.-synoden och grunda en egen synod, hvilket ock skedde i efterföljande juni månad. De män, som togo del i detta förberedelsemöte voro uttom de norska ledamöterna 6 sven-

ska ordinerade präster, 3 prästkan- didater med license, summa 9 lärare och 9 församlingsombud. De allra flesta af dessa hafva lämnat strider- na på jorden och så vidt jag vet är ingen mer i lifvet än pastor G. Pe- ters och undertecknad. Människor och allt mänskligt förvandlas och försvinna, men Guds ord förblifver evinnerligen. Den organisation, som vi genom Guds nåd byggde för snart 50 år sedan, har också ägt bestånd emedan den byggdes på klippan Kristus.

Det är nu 100 år sedan professor L. P. Esbjörn, den man som vi ha så mycket att tacka Gud för, föddes till världen. Hans förtjänster om vår sv. ev. luth. kyrka i Amerika hafva på långt när icke blifvit rätt- visst erkända. Det vore ganska lämpligt, och jag vill varmt rekomen- dera det, att synoden genom beslut bestämmer att den kyrkohisto- riska fonden, som håller på att sam- las för vårt seminarium, får bära professorn och kyrkoherden Lars Paul Esbjörn namn.

* * *

Såsom kyrkosamfund kunna vi icke stå så isolerade från den öfriga världen, att vi icke skulle känna oss i mer och mindre mån påverkade af de händelser och växlingar, som ti- ma. Inom vårt eget land hafva vi, under det nu tilländalupna synodal- året, fått bevittna fortsättningen af en ganska stark reformrörelse i lan- det, hvilken utgått från den närva- rande regeringen. Dessutom har en nykterhetsväg gått med mer och mindre kraft fram öfver hela landet. Då missbruk, oärligheter och bedrä-

gerier af alla slag blottas och all- varligt bestraffas utan anseende till personer; då en damm börjar att sättas för den hemska rusdrycksflo- den och allt flera tecken börja visa sig för en bättre uppfostran för det unga släktet, så kunna vi ej annat än glädja oss däröfver såsom kyrko- samfund, och bedja Gud om nåd och kraft att kunna medverka därtill att det goda verket måtte hafva allt större framgång, fastän vi väl veta, att evangelium allena kan i sanning reformera människorna på ett sant, varaktigt sätt.

I vårt gamla, oförgätliga fäder- nesland hafva stora förändringar in- träffat sedan vårt senaste möte, för- ändringar af hvilka vi känna oss djupt berörda. Då underrättelsen kom, att den gamla monarken Oscar II, Sveriges fridsälle konung, hade gått till sina fäder, kände vi att vårt samfund uti honom förlorat en varm vän, hvilkens hjärta ständigt bevarade för oss, hans forna under- såtar, en ljus, stor vrå, hvilket han ofta bevisade både med ord och gär- ningar. Med tack till Gud skola vi och våra efterkommande bevara hans namn i kärt minne. Den på den gamla Svea-tronen uppstigne nye konungen, konung Gustaf V, har icke minst på oss, genom sina sunda och fasta principer, gjort ett ganska djupt intryck. Vi glädja oss tillika med det kristna svenska fol- ket i vårt gamla fädernesland, att på dess tron sitter en konung, som vör- dar bibelns ord, såsom summus episcopus för den sv. ev. luth. kyrkan gifver åt dess bekännelse den rätta plats och föregår sitt folk med sundt förnuft och enkla seder. Gifve så

Gud åt honom lycka och framgång!
Lefve Gustaf V!

Rörande den fråga, som uppstått i Sverige, att om möjligt återbörda en del af svenskarna i Amerika eller åtminstone att kraftigt hämma utflyttning därifrån hit, så tror jag, att jag uttrycker den mest allmänna tanken här om jag säger, att när man i Sverige gör det gamla hemmet så kärt, att ganska få vilja lämna det och många af de bortavarande gripas af en stark hemlängtan dit tillbaka, så blir problemet löst, annars icke.

* * *

Från våra 8 konferenser har jag följande att meddela: I alla konferenser hafva samma ämbetsmän blifvit omvalda med undantag af i Iowa. I Illinois-konferensen är frågan uppe att välja en president, som icke har någon egen församling att vårda. Detta torde på samma gång medföra nödvändigheten att välja en mera permanent president, eller åtminstone att göra ämbetsperioden längre än som nu är fallet. I min tanke vore en sådan ändring att rekommendera.

I alla konferensrapporterna är ett samstämmigt vittnesbörd om, att det senaste året i allmänhet varit ett godt och framgångsfullt år och att verksamheten i alla riktningar varit hvad man billigt kunnat vänta. Från Illinois-konferensen heter det: "Herren har bekänt sig till vår verksamhet med riklig välsignelse under det gångna året."

Från Minnesota-konferensen: "Lugnt och stilla har arbetet inom alla dess olika verksamhetsgrenar kunnat bedrivas, och härunder sy-

nes allting hafva frodats och trängt allt djupare ned med sina rötter i Guds ord och vår kyrkas lära."

Från New York-konferensen heter det: "På 30 år har konferensen förökats sig från 24 pastorer till 105; från 47 församlingar till 200; från 7,745 kommunikanter till 32,304; från 37 kyrkor till 155. Den har ock ett högre läroverk och två barnhem."

Från Iowa-konferensen: "Sedan 1868 har konferensen förökats sig från 7 församlingar till 75; från 969 kommunikanter till 11,953. Bidragen till den kyrkliga verksamheten ha ökats från \$6,125.31 till \$114,194.05."

Från Nebraska heter det: "Mycken välsignelse har konferensen under 1907 fått erfara. Gudstjänsterna ha i allmänhet varit väl besökta och sakramenten ha brukats med andakt och vördnad."

Från Kansas-konferensen rapporteras: "Kommunikantantalet har ökats i ungefär hälften af konferensens församlingar, stått stilla i ungefär en fjärdedel och minskats i omkring en fjärdedel af församlingarna. Kommunikantantalet är något mer än 10,000. Kyrkoskulder ha betalats, så att i egentlig mening har konferensen endast en församling, som betungas af vidare skulder."

Från Columbia-konferensen heter det: "Konferensens 15:de år kännetecknades af en betydligt större framgång i arbetet än något föregående år. Framtiden synes ljus och förhoppningsfull."

Från California-konferensen rapporteras: "Pastoralrapporterna äro

alla uppmuntrande och visa att konferensens församlingar gått framåt. Guds ord synes blifva vårt folk allt kärare.”

Från synodens hemmissionsfält kommer en särskild rapport att framlämnas till synoden.

Att särskildt specificera de erfarenheter af med- och motgång, som man får göra inom de olika konferenserna och som känneteckna ställningen inom desamma, skulle blifva allt för vidlyftigt att här upptaga, men i stället vill jag meddela ett och annat utdrag ur konferensrapporterna, hvarom man kan säga, att de beröra för hållanden, som äro mer och mindre kända öfverallt, och äfven öfverallt böra påaktas. Det heter nämligen: “I nästan hvarje församling synes det dock vara några få, som hålla sig borta från nattvardsbordet och därför alltmera försvinna, och understundom leder sådant förhållande till att de slutligen helt och hållet öfvergifva församlingen. Kommer så därtill en kraftig påtryckning utifrån i form af reformert revivalism, så är det icke underligt, om en och annan af våra kyrkomedlemmar skulle förloras och blifva ett byte för andra samfunds proselyteringsarbete. — — — Tvifvelsutän hafva vi det säkraste vapnet och det starkaste stödet mot all villfarelse och förförelse uti ett flitigt bedrifvande af barnens och ungdomens kristliga undervisning. — — — Bekännelseetroheten är på det hela taget god inom konferensen, dock göra sig åtskilliga farhågor gällande. Vi lida mer eller mindre af den osunda riktning, som är så allmän i detta land, nämligen den

reformerta gärningsläran i den reformerta otrons form, och detta i synnerhet bland de unga. — — — Den reformerta litteraturen, som ungdomen kommer öfver, utöfvar ett annat inflytande, än våra gamla uppbyggelseböcker, hvilka de äldre allmänt bruka.”

Från en annan konferens heter det vid talet om de mörka sidorna: “En stark påverkan äger rum från föreningsväsendet, den allmänt gängse falska andligheten och rationalismen. Det påstås att en stor del af våra medlemmar äro mycket litet bevandrade i vår kyrkas tro och lära och att de veta litet om hennes verksamhet.” Här synes vara stort behof för spridandet af vår kyrkas samfunds- och andaktslitteratur. Inom alla konferenserna äro hemmissionen och skolorna, äfvensom barmhärtighetsinrättningarna, de ständigt stående ämnena, som kräfva deras synnerliga uppmärksamhet. Att uppehålla verksamheten i de stora städerna, att behålla hvad man har och på samma gång utvidga fälten är ytterst svårt. Öfverallt behöfves allt mer personliga, helgade krafter, som på ett intensivt sätt odla den andliga marken. Äro vi tillräckligt rustade för detta verks bedrifvande?

* * *

Enligt de rapporter, som inkommit från olika konferenser, rörande det vid senaste synod antagna reviderade förslaget till församlingskonstitution, har det visat sig att det blifvit olika uppfattadt, både gillande och ogillande. Medan Ill.-konferensen t. ex. har gillat förslaget, har Minn.-konferensen fattat det beslutet, “att konferensen ej kan

rekommendera detsamma åt sina församlingar till antagande, utan begär af synoden att den tillsätter en ny kommitté, som får i uppdrag att utarbeta och framlägga ett nytt förslag, hvarigenom vi såsom hittills må kunna bevara enhet och endräkt i vårt samfund." Samma konferens har ock nekat att upptaga i sin och synodens gemenskap församlingar, som ha antagit det reviderade förslaget till konstitution.

Vid behandlingen af denna fråga får jag vördsamt fästa synodens uppmärksamhet på följande punkter:

1:o. Då konferenserna uppdragit åt synoden att "pröfva, förbättra och antaga förslag till förändringar af församlingarnas och konferensernas konstitutioner" (1 Kap. VIII, Art. Mom. 7 af synodens konstitution) och då synoden i laga ordning har utfört detta uppdrag, så bör man icke så lättvindigt döma synodens beslut och påstå utan vidare att det står i strid med Guds ord.

2:o. Det är icke omöjligt att synoden, konferenser och enskilda församlingar och kristna kunna göra misstag och fara vilse i afseende på läran och författningen, men nog måste man medgifva att det är lättare för en person, en församling och en konferens att göra misstag, än för hela synoden, som utgör en representativ samling af alla våra konferenser.

3:o. Man bör dock icke sätta sig emot att ånyo upptaga frågan till diskussion; men den väg, som Minnesota-konferensen föreslår för att komma till enighet, är opraktisk.

4:o. Den enda väg på hvilken enighet kan vinnas är, att synoden på allvar upptager och diskuterar den lutherska kyrkans författningsprinciper, som äro fullt uttalade uti Augsburgiska bekännelsens 7 Art. Är man enig om den artikeln, så kan man icke gifva symbolisk betydelse åt sina författningar såsom de katolska och reformerta samfundet göra. Låt oss därför ju förr desto hellre komma därtill: "Att till Guds församlings sanna enhet är nog att vara samdräktigt i evangelii lära och sakramentens förvaltning, och att det icke är af nöden, att allestädes skola vara lika människostadgar, kyrkoseder eller ceremonier af människor instiftade."

5:o. När vi i sanning erkänna denna grundsats, välgrundad som den är i Guds ord, och praktisera densamma, så skola vi såsom synod icke kunna göra hvarken rösträttsfrågan eller några andra stadgar, som icke ha sin grund i sedelagen, till villkor för förening med synoden.

* * *

Utom de handlingar, som jag utfört såsom ordförande i synodens missionsstyrelse, bör jag här nämna åtminstone de följande:

1. Åt dr G. Nelsenius, N. Y.-konferensens president, gaf jag uppdrag att inviga det sv. luth. immigranthenmet i Boston, hvilket uppdrag han utförde den 18 juli 1907.

2. Den 11 juli 1907 utfärdade jag afgangsbetyg åt pastor K. K. Broberg från Augustana-synoden för att inträda i kyrkans tjänst i Sverige.

3. Den 26 aug. 1907 gaf jag

uppdrag åt pastor S. G. Öhman, New Britain, Conn., att å synodens vägnar besöka och taga del i den stora fest som firades i Lützen, Tyskland, förliden 6 nov., hvilket uppdrag han på ett mycket tillfredsställande sätt utförde. Han kommer därom att själf rapportera vid detta möte. Jag tager det som gifvet, att synoden betalar hans resekostnader.

4. Den 7 okt. 1907 utfärdade jag intyg till svenska kyrkans myndigheter att alldenstund de uppdragit åt kyrkoadjunkten i Malmö St. Petri-församling, pastor A. Lysander, att såsom stipendiat från svenska kyrkan företaga en studieresa i Augustana-synodens församlingar sommaren 1908: han skulle blifva hjärtligt välkommen till oss i sådant syfte. Han är nu här ibland oss, och jag är viss om att han öfverallt skall finna öppna hjärtan och öppna hem.

5. Den 17 oktober 1907 gaf jag uppdrag åt dr G. Nelsenius, N. Y.-konferensens president, att i enlighet med Augustana-synodens ministerii beslut i Denver, Colo., 1906 så väl som på N. Y.-konferensens missionsstyrelses rekommendation ordinaera s. m. kandidaten Hilding Myhrén till det heliga predikoämbetet, hvilket han ock utförde den 24 nov. 1907 i Immanuels-kyrkan i Brooklyn, N. Y.

6. I början af detta år har jag utfärdat flera tjänstgöringsbetyg och rekommendationer åt sådana pastorer, som möjligen komma att begära inträde i svenska kyrkans tjänst. På det bestämdaste vill jag afråda våra pastorer från att taga ett sådant steg, om det skall ske med det vill-

koret att de i Sverige icke få söka pastorat. Ett sådant villkor är en insinuation, som är vanhedrande och nedsättande för vår synod och dess prästbildning.

7. Den 8 april 1908 uppdrog jag åt pastor C. J. Bengston att med anledning af dr S. P. A. Lindahls fränfalle tjäna som hufvudredaktör för tidningen *Augustana* till synodens närvarande möte, hvilket han åtog sig att göra.

På grund af svag hälsa allt sedan slutet af januari och det ansträngande extra göromålet, som den ärade synoden har uppdragit åt mig, nämligen att skrifva synodens historia, nödgades jag bedja vice presidenten dr L. A. Johnston att så mycket som möjligt sköta den löpande korrespondensen, hvilket han också lofvade göra, för hvilken hjälp jag är honom mycket förbunden. Likväl har en stor del af den löpande korrespondensen gått sin vanliga strömfåra och jag kan endast beklaga, att jag så otillfredsställande kunnat sköta den.

* * *

Äfven under senaste synodalår har vår pastorslängd blifvit märkbart förkortad. Några hafva begifvit sig till Sverige; en, pastorn och medicine doktorn K. Å. Danell, tillhörande Illinois-konferensen, har sedan han resignerade från den sv. ev. luth. församlingen i Irving Park, Chicago, inlämnat sitt prästbref till konferensens president den 3 jan. 1908 och därmed afsagt sig prästämvet. Han är nu praktiserande läkare i Chicago.

Fem af våra pastorer hafva sedan vårt senaste möte gjort den sista dy-

ra färden, nämligen: C. J. Beckman i Olean, N. Y.; John Wikstrand, senast pastor i Assaria, Kans.; dr S. P. A. Lindahl, *Augustanas* mångårige hufvudredaktör i Rock Island, Ill.; Johannes L. Franzén, senast pastor i Washburn och Bayfield, Wis., och E. J. Sanders, som under sin långa och svåra sjukdom haft sitt hem i Ottumwa, Iowa. Alla dessa voro inga utlefvade män, utan tvärtom voro de i sin bästa ålder för att med pröfvad erfarenhet kunna sköta arbetet i Herrens vingård. Det är ock därför som vi mest sakna dem; men på samma gång tacka vi Gud för hvad de uträttat samt gärna unna dem den ro och fröjd, som vi tro att han tilldelat dem efter öfverständens kamp och strid. Han skänke ock deras nära och kära, som så djupt sörja öfver sina stora förluster, den hugsvalelse som endast han kan gifva och låte dem förnimma kraften och trösten af vår Herre Jesu Kristi uppståndelse. Den ställning och plats dr Lindahl innehade inom vårt samfund, icke blott såsom vår kyrkliga tidnings hufvudredaktör utan i så många andra egenskaper, gör att vi djupt känna vår förlust genom hans frånfalle. Icke alla tänkte såsom han, tvärtom tror jag att många tänkte annorlunda i flera afseenden, men både från den ena och den andra sidan måste vi dock nu erkänna, att han efter bästa förstånd ville och sökte att tjäna samfundet med de gäfvor, som Gud förlänat honom. Särskildt måste erkännas, att han inlade en stor förtjänst om samfundets bästa genom den del han tog uti iståndbringandet af Augustana Book Concern. —

De sedvanliga minnestalen öfver de hädangångna bröderna komma att hållas nästa söndag kväll. Mätte tanken på våra bröder, som utträdt ur ledet, hos oss alla väcka ett starkt missionssinne, en ifrig nitälskan att verka medan det är dag och att anstränga oss i det yttersta att tomrummen måtte fyllas. Tiden är kort och vårt hemmissionsfält måste nu mer än någonsin tillvaratagas, om ej skaror af våra egna landsmän skola sjunka ned uti en gräslig heddend.

Med anledning af vår annalkande jubelfest torde synoden vid detta möte behöfva göra några vidare anstalter för dess firande. Platsen borde bestämmas, såväl som i hvad egenskap vi skola sammanträda, antingen såsom ombud från konferenserna, eller från församlingarna. I fall man önskar inbjuda några ombud från kyrkan i Sverige till vårt jubelmöte, så borde detta ske i god tid.

Herren Jesus, som lofvat vara när de sina alla dagar intill världens ända, uppfylle äfven på oss sitt löfte och välsigne rikligen vårt arbete till hans ära och själars frälsning!

Chicago, Ill., den 12 juni 1908.

Vördsamt,

E. Norelius.

Med anledning af presidentens ämbetsberättelse antogos följande resolutioner:

1. Tacksamt erkänner synoden, att den genom Herrens nåd blifvit förskonad från villfarelser och slitningar på det andliga området, att sauningens ord ännu från våra predikstolar rätt delas af trogna vitt-

nen och att under det nyss gångna synodalåret verksamheten på synodens alla arbetsfält bedrifvits stilla och troget samt med stor framgång, för hvilket Gud skall hafva äran.

2. Rationalismen, materialismen och indifferentismen — dystra tids-tecken, som mer än eljes tränga fram i dagen — föreningsväsendet samt de hotande företeelserna på det sociala området nödga oss att som kristet kyrkofolk allt ifrigare lyssna till och lyda maningen: "Vaken och bedjen" och allt trognare arbeta för vår kyrkas bevarande uti Guds ords hälsosamma lära och i ett friskt och verksamt tros-lif.

3. För detta ändamål lägger synoden sina pastorer och församlingar på hjärtat nödvändigheten af att samvetsgrant bedrifva barnens och ungdomens kristliga undervisning och uppfostran, vikten af att sprida äkta luthersk uppbyggelse-litteratur, i synnerhet vårt eget samfunds andaktsböcker, tidningar och tidskrifter och, hvad särskildt ungdomen beträffar, att tillhandahålla densamma sedligt ren lektyr.

4. Synoden bestämmer med anledning af presidentens förslag och under liflig anslutning till hans varmhjärtade motivering, "att den kyrkohistoriska fond, som håller på att samlas för vårt seminarium, skall bära professorn och kyrkoherden Lars Paul Esbjörns namn."

5. Synoden uttalar sin glädje öfver de kraftiga ansatser till moralisk förbättring, som under senare tid och på nuvarande regerings initiativ här i landet gjorts på det allmänna lifvets områden och sitt hopp

till Gud, att dessa ansatser måtte under ett fortsatt lyckligt regemete bringa rika välsignelser till land och folk.

6. Synoden, som med synnerlig glädje förnummit den framgångsrika kamp, som i våra dagar föres mot likörtrafiken i vårt land af "The Anti-Saloon League of America", så att numera 39,000,000 af landets befolkning bo inom områden, där den legaliserade krogen är bannlyst, uppmanar sina pastorer och församlingar att på sätt ske kan befordra nykterhetsrörelsen, så att, om möjligt, den dag snart må randas, då vårt folk är befriadt från krogen och dess förbannelse.

7. Angående det antagna reviderade förslaget till församlingskonstitution, om hvilket förslag olika konferenser haft olika meningar, förklarar synoden den af presidenten uttalade uppfattningen vara beaktansvärd.

8. Synoden förklarar sig vara fullt tillfredsställd med det sätt hvarpå pastor S. G. Öhman representerade densamma å den minnesrika 6 nov. 1907, och godkänner den öfverenskommelse, som presidenten med honom träffat i fråga om reseersättning.

9. Synoden instämmer uti sin presidents yttrande i fråga om våra pastorens inträde i den svenska kyrkans tjänst: att nämligen de villkor, under hvilka sådant inträde af vederbörande i Sverige plägar beviljas, äro nedsättande för vår synods prästbildning, och afråder synoden sina präster att under sådant förhållande söka dylikt inträde.

10. Utí pastor Lysanders från Sverige besök i synodens församlingar och här vid detta synodalmöte ser synoden ett erkännande från moderkyrkans sida, att hon har något att lära af dotterkyrkan i Amerika, särskildt på det praktiska församlingslifvets område, och uttrycker den förhoppning, att de två kyrkorna måtte komma i ett ännu närmare förhållande till hvarandra, ett förhållande af ömsesidigt gifvande och mottagande.

11. Synoden, som lifligt känt och känner den förlust, som Sverige lidit genom sin gamle konung Oscar II:s dödliga fränfalle, den vänsälle monarkens, hvars hjärta klappade varmt äfven för Sveas barn i den nya världen, uttrycker sin glädje öfver att han i sin son Gustaf fått en värdig efterträdare, som redan ådagalagt regentegenskaper, hvilka lofva godt för Sveriges framtid, bland hvilka egenskaper vördnaden för Guds ord är den yppersta, och uttalar synoden sin förvissning därom, att den skall få rum i den nye konungens hjärta, såsom den hade det i hans faders.

12. Med afseende på jubelfesten 1910 beslutar synoden a) att följande tillägg göres till Art. III, 6 i synodens konstitution: Särskildt stadgas, att vid synodens jubelårs möte 1910 synodens representation skall utgöras af synodens alla prästmän och ett valdt ombud från hvarje af synodens församlingar samt ett valdt ombud från hvarje synodens inrättning. De tillstädeskomna utgöra kворum; (Detta konstitutionstillägg ligger öfver till nästa

års möte för att då slutbehandlas).

b) att särskild inbjudning utfärdas till General Council's president och till presidenterna för de skandinaviska lutherska synoderna i landet;

c) att synoden vänder sig till h. m:t Gustaf V med vördsam anhållan, att h. m:t täckes sända ett ombud från svenska kyrkan till Augustana-synodens möte 1910, och att synoden uttalar såsom sin vördsamma önskan, att detta ombud måtte blifva hans högvördighet biskopen m. m. K. H. G. von Schéele;

d) att anmoda direktionen för Augustana College att till festen inbjuda som hedersgäst och representant för Sveriges universitet och skolor någon universitetsprofessor.

e) att uppdraga åt direktionen för Augustana College att för resten vidtaga och utföra de anordningar, som för ändamålet erfordras.

13. Synoden beklagar den förlust den lidit genom dr S. P. A. Lindahls samt pastorerna C. J. Beckmans, John Wikstrands, Johannes Franzéns och E. J. Sanders dödliga fränfalle och deltagar innerligt i den djupa sorg, som därigenom drabbat i synnerhet deras närmaste anhöriga.

Saknaden efter dr Lindahl kännes särskildt svår, emedan synoden genom hans död förlorat så mycket: pastorn och tidningsmannen som i tal och skrift med oförskräckt mod kämpade för sanning och rätt; ämbetsmannen som med orubblig trohet skötte sina mångfaldiga sysslor; arbetaren som med okuflig energi och ovanlig skicklighet utförde sin

kallelse; samfundsmannen som med djup insikt och skarp blick befrämjade sin kyrkas timliga och andliga intressen.

Minnet af de från strid, möda och lidande hemförlofvade bröderna ene oss mer och mer i trofast kärlek, lifve oss till tåligt löpande på vädjebanan, till uthållig kamp i kyrkans arbete i Herrens tjänst, medan dagen varar, samt till oafslätlig väntan på Herrens ankomst och vår slutliga förlossning.

14. Synoden hambär till sina ämbets- och tjänstemän vördsamt tack för troget arbete.

Välsignelsen af sabbatshvila.

SANNFÄRDIG BERÄTTELSE.

En kolportör kom en söndagskväll in på en gästgifvaregård och träffade en ung, blek man i trasiga och smutsiga kläder. Han satt med en brännvinsflaska framför sig. Kolportören inlät sig i samtal med honom och fick höra, huru eländigt och fattigt han hade det, huru olyckligt han lefde, alldenstund han förbannade sin hustru och de många barnen, som förtärde allt, så att ingenting ville förslå, oaktadt han arbetade både söndagar och söckendagar.

Kolportören frågade honom om han då aldrig gick i kyrkan, om han icke höll söndagen helig och hvilade på honom. Härpå svarade den olycklige med hänfullt löje: "Jaså, ni är väl en af de där helige, som vilja, att jag skall spilla min tid med att gå i kyrkan; nej, det har jag icke råd till. Kan jag icke skaffa bröd åt

mig, käringen och ungarna där hemma när jag arbetar sju dagar, huru skulle jag då kunna det, om jag latade mig hvar sjunde dag? Vår Herre tänkte nog icke på oss fattiga, när han bjöd människorna att om söndagen göra ingenting."

Allt hvad kolportören talade till honom om Guds välsignelse och hans heliga bud var utan inflytande. Det åhördes blott med hån och förlöjligande. Slutligen sade kolportören till honom: "Jag märker, att mina ord icke vinna gehör hos er; jag vill därför föreslå eder något, som ni kanhända vill gå in på. Här äro 100 kronor; dem vill jag gifva värden i förvar, och i dag om ett år skola de tillhöra er, om ni vill lofva mig att under detta år icke arbeta om söndagen, stundom läsa en af de småskrifter, som jag här gifver er, och besöka Guds hus, när ni därtill får lust."

Mannen, som var snickare, gick villigt in på detta förslag. "Det är ju blott omkring femtio söndagar på året," menade han, "och jag kan i alla fall icke förtjäna två kronor hvar söndag."

Sedan penningarna blifvit öfverlämnade till värden, skildes de åt.

När nästa söndag var inne, vaknade snickaren, undrade på, att han icke skulle arbeta, steg upp, tvättade sig ordentligt, ty han hade god tid; han gick in i sin verkstad, såg på sitt arbete, städade undan litet, och hans verkstad hade aldrig förr sett så snygg och inbjudande ut.

Emellertid märkte hans hustru, att det skulle blifva söndag i huset. Hon tvättade barnen, som hade rätt vackra ansikten; hon sopade golvet,

så att rummet såg bättre ut än någonsin förut, hon polerade fönstren, och aldrig hade solen förr skinit så upplifvande in i stugan. Huset hade fått en högtidlig prägel.

När mannen sedan kom in, såg han sig med förvåning omkring i sin stuga, och med ännu större förvåning såg han på sina barn. Han sparkade dem icke undan, kallade dem icke "förbannade ungar", såsom vanligt. Slutligen tyckte han likväl, att dagen blef honom för lång till att alls ingenting företaga sig. Han tog fram en af de småskriffter, som kolportören skänkt honom, och som hans äldste son kunde läsa, sade han till denne, att han ju kunde läsa något för dem. Alla sutto stilla och hörde på, hustrun med sin stickstrumpa, mannen med sin pipa och barnen med sina simpla leksaker. Det förelästa gjorde intryck på dem. Om eftermiddagen sade snickaren plötsligt: "Kom, låt oss gå ut att spatsera!" Hans hustru och barn blefvo nästan stumma af förvåning, ty ännu aldrig hade barnen varit ute att spatsera med sin pappa. De kommo till en grön äng: solen sken, fåglarna sjöngo och blommorna doftade. Barnen tumlade om i gräset, plockade blommor på marken, och deras fader lekte med dem. Aldrig hade de haft så roligt som denna söndagseftermiddag.

Måndagsmorgonen steg snickaren upp tidigt. Han längtade efter att få arbeta och hade icke varit på krogen kvällen förut. Arbetet gick raskt undan, och han hvisslade därunder. Det hade kvinnan sällan hört. Veckan förflöt likväl som i

förra dagar, blott med den skillnad, att fadern icke slog barnen, ej heller bannade han dem såsom förut, ty han kom ihåg, att han hade lekt med dem.

Nästa söndag kom: åter blef det högtid i huset. Och en af de följande söndagarna tog mannen mod till sig och gick i kyrkan med sin hustru. Det var litet underligt, litet genant, de hade icke bevistat någon gudstjänst på många år—hvad skulle väl folk säga om dem? Icke heller förstodo de riktigt hvad prästen sade och kunde icke sjunga psalmerna med. Men folk voro vänliga mot dem och hälsade på dem, när de kommo ut ur kyrkan, och det gjorde dem godt. Kyrkobesöken förnyades, lusten att gå dit tilltog och Guds ord vann så småningom inträde i deras hjärtan. Ett helt och hållet nytt lif hade utvecklats sig i hemmet. Där rådde ordningssinne, ro och arbetsamhet. Hustrun och barnen voro icke längre en börda för mannen. Hans arbete gick allt bättre och bättre. Den ene rekommenderade honom hos den andre, och han måste hålla sig med lärgossar.

Året var ute. På den bestämda dagen infann han sig på gästgifvaregården för att möta kolportören. Denne kom också, men han kunde icke genast känna igen snickaren, ty han såg framför sig en välklädd och kraftig ung man. Sedan denne gifvit sig tillkänna, öppnade han dörren för att visa honom dem, som han för ett år sedan kallat "käringen och de förbannade ungarna", men som han nu gaf helt andra namn, då han föreställde dem för honom. Han tog icke emot de

hundra kronorna, utan utbetalte ur egen kassa ytterligare ett hundra, med de orden: "Gif dessa penningar åt den man, som ni på ett eller annat sätt kan öfvertyga om, att söndagens helighållande såsom hvilodag är ett godt välsignadt bud från Herren och att sex dagars arbete med Guds välsignelse är vida mer än sju dagars utan Guds välsignelse."

Ur *Kyrkbladet*, aug. 1907.

"För mors skull."

Man bad mig synda mot min Gud och trampa käckt hans helga bud, man bad mig lefva djärf och fri i syndens hemska slafveri.

Man sade jag var feg och svag, och ännu mycket mer — men jag, jag tänkte på min moders råd: "Min son, förakta ej Guds nåd!"

"Följ ej om skalkar locka dig, till döden bär dock deras stig, och synden reder dig en graf, långt mörkare än stormigt haf."

"Fly dryckenskapens hemska last, som drager till fördärf med hast. Tag aldrig första supen — se den leder till ösaglikt ve!"

Och modersordet genljöd än lik rösten af en trofast vän. Jag henne såg så kärleksfull och vände om för hennes skull.

Hon älskat mig från första dag mitt hjärta slog sitt första slag. Hon fröjdats och hon sørjt med mig och därvid helt förgätit sig.

O, skulle jag bedröfva då ett hjärta som mig älskat så! Nej, moder, genom Herrens nåd jag vill ej glömma dina råd!

Uti min Jesu dyra namn jag styra vill emot den hamn, som Gud åt oss beredt hos sig, där, moder, vill jag möta dig!

COLUMBIA,

officiellt organ för Columbia-konferensen, utgives den 1:sta i hvarje månad af Augustana Book Concern, Rock Island, Ill.

Redaktör: Pastor N. J. W. NELSON.
823 East 5th St. Moscow, Idaho

PRENUMERATIONSPRIS:

För helt år75 cents.
För helt år i förskott.....50 "
För helt år till Sverige.....65 "

OBSERVERA!

Datot å adresslappen utvisar, till hvilken tid tidningen är betald.

Då prenumeration insändes, framflyttas datot å adresslappen, hvilket utgör vårt kvitto.

Sker något misstag, så underrätta oss. Likaså om tidningen icke kommer regelbundet.

Tycker ni om tidningen, så tala om det för er granne och bed honom prenumerera.

Konferenskassörens adress:

Rev. S. D. Hawkins, Troy, Idaho.

Afgifter och kollektorer skola församlingarna bidra med för följande ändamål under året:

Synodens kassa, 3 cts per kom.

Synodens läroverk, 10 cts pr kom.

Synodens mission, 2 cts pr kom.

Hednamissionen, kollekt.

Understödkassan, kollekt före 1 maj.

Church Extension Society, kollekt.

Diakonissanstalten, kollekt 13 söndagen efter trefaldighet.

Iminigranthemmen, kollekt.

Konferensens mission, 50 cts per kommunikant.

Konferensens kassa, kollekt.

Konferensens läroverk, 25 cts per kommunikant.

"Gud älskar en glad gifvare."

För biljetter till eller från Sverige * Stadstomter * Brandförsäkring * Acre-lotter vid Dalton och Hayden Lake

skrif till eller besök

A. P. CROONQUIST & Co.

125 Sherman St. - - Coeur d'Alene, Idaho.

MOLINE } PIANON OCH ORGLAR

Äro till alla delar mera omsorgsfullt byggda än alla andra och hafva således en mera klar och fyllig ton samt vara längre. De säljas nu billigt. Kataloger och prislista erhållas gratis genom att tillskrifva J. PETERSON CO., Moline, Ill.

COEUR D'ALENE COLLEGE COEUR D'ALENE, IDAHO

Kommen till Columbia-konferensens läroverk. Grundlig och tidsenlig undervisning meddelas af skickliga lärare i alla ämnen som tillhöra följande fullständiga afdelningar:

ACADEMIC DEPARTMENT - BUSINESS COLLEGE - CONSERVATORY OF MUSIC

För vidare upplysningar tillskrif läroverkets president

J. JESPERSON, Cour d'Alene, Idaho

TROY ANNONSER.

William Smith,

Groceries and Dry Coods.

Mitt mål är städe att göra mig förtjänt af mitt eget folks förtroende. Vidare kommer jag att arbeta för vårt svenska samhälles framgång. Ju mer Ni understödjer mig desto mera förmår jag å min sida. För varor af bästa kvalitet och lägsta priser kom ihåg

THE TROY.

Wm. Smith.

Troy, Idaho

Olson & Johnson

Möbel- & Järnhandel

Stort och välsorteradt lager.
Priserna de billigaste.

TROY

IDAHO

Svenskt apotek

Doktorsrecept expedieras prompt och omsorgsfullt.

Färger, Oljor, Böcker, Skriftdon m. m., allt som tillhör en välordnad apotekar-rörelse, alltid på lager.

Alla slags Kodaks och Kodak tillbehör.

C. V. JOHNSON

Troy, Idaho

A. P. DETHLOFS

Svensk Skräddare.

Hattar och Herrekiperingsartiklar

✿ Gör mig ett besök! ✿

TROY

IDAHO

Call on

GEORGE SAAD

For

GUARANTEED HARNESSSES.

TROY, IDAHO.

Marble and Granite Works.

Moscow, Idaho.

Dealer in Monuments and Head Stones at the lowest price possible for first class work and material. I sell Monuments from \$10 and up to suit customers. Large stock to select from. **Geo. H. Moody, Prop.**

Buy your
Drugs and Stationery of
L. A. TORSEN
Moscow, Idaho.

Moscow Commission Co.

Dealers in Hay, Grain, Flour, Feed, Wood, Coal, Genesee Flour, Poultry Supplies. Manufacturers of M. & M. Chick Feed.
Phones: City 348, Rural 376.

Latah County Abstract and Title Guarantee Company.

Only Bonded Abstract Co. in Latah County

S. R. H. McGowan Sec'y, Moscow, Idaho

NILS PETERSON

PLUMBING AND HEATING

Fourth and Jackson Sts. Moscow, Idaho

D. H. Holman, Dentist.

Something new in Artificial Teeth. I have invented an appliance to attach to all artificial teeth to keep berry seeds and all foreign bodies from getting under the plate and hurting the mouth, and holds plates much tighter. Teeth extracted without pain by use of local anesthetic. No hypodermic needle. Only best materials used.

Office in White Block, Moscow, Idaho.

Det bästa ä alltid det billigaste, och det är hvad ni får hos

Geo. Creighton,

parti- och minuthandlare med

Tyger, Kläder och Skor

SVENSKA TALAS.

Moscow, Idaho.

Hagan & Cushing

Första klassens

Kötthandel

BUTIK Å MAIN STREET

Högsta kontanta pris betalas för biff, fläsk, färskött och fjäderfä.

Potlatch Lumber Co.

COAL

W. H. Conner, Mgr.

Empire Hardware Co.

General Hardware, Paints, Oil, etc.

We want your trade.

Moscow

Idaho

Moscow Livery Barn

Ferguson & Canham, Props.

Hacks and Rigs for all occasions at reasonable prices. Special attention given to transient trade. Horses stabled and fed. Phone 611

Fourth and Jackson sts., Moscow, Idaho.

Third Street Meat Market

Price & Kitley, Props.

Fresh and Cured Meats always on hand

Moscow, Idaho.

Prenumerera på Columbia. Blott 50c för helt år. Moscow, Idaho
All korrespondens angående tidningen adresseras till redaktören.

Why is the Greater Boston

the fastest growing store in the state? — There must be a reason and there is. — It's the prices, the Fair and Square treatment to all alike, and carrying as we do by far the greatest and best stock. But we have only begun to grow; it's going to take an entire block yet. Watch and wait.

Williamson.

Both Phones

Dr. Joseph Aspray
Physician and Surgeon

Office in Skatteboe Block Moscow, Idaho

T. B. McBryde, Dentist

Office over State Bank, Moscow, Idaho

H. P. EGGAN,

Skandinavisk Fotograf.

Porträtter insätts i ram.
Rikhaltigt förlag af talor.

3:dje gatan, - Moscow, Idaho.

Spotswood & Veatch

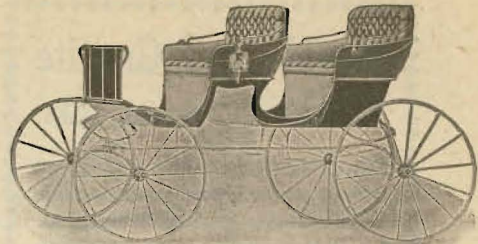
Real Estate and Insurance

Moscow, Idaho

G. WEBER

Maker and dealer in Harness, Saddles, Ropes, Horse Blankets, Whips, Tents and Awnings. Gall Cure and Stock Food.

Moscow, Idaho,

All styles of Vehicles and Farm Implements.

Butterfield-Elder Implement Co., Ltd.

Wm. Hunter

Farm and City Property for sale

Moscow, Idaho

GRICE & SON

Furniture, Carpets and Linoleum

Opp. Hotel Moscow, Moscow, Idaho

C. F. Watkins

for up-to-date Dentistry. Crown and Bridge work a specialty. All work Guaranteed.

Moscow

Idaho

CHILDERS BROS.

Fresh and Home-made

CANDIES, ICE CREAM & SOFT DRINKS

MOSCOW,

IDAHO.

E. E. Ostroot, Real Estate.

Improved Farms in the Famous Palouse Country. Timber Claims located. B. C. Timber and Alberta Wheat land for sale cheap.

Moscow, Idaho.

COLUMBIA

Published monthly by the Augustana Book Concern, Rock Island, Ill. Terms, 50 cents a year. N. J. W. Nelson, Editor.

Vol. IX. July 1 1908 No. 7.

Entered at the post office of Rock Island, Ill., as second class matter.